

Universiteit
Leiden
The Netherlands

De verkiezingen komen eraan!

Ullah, K.

Citation

Ullah, K. (2006). De verkiezingen komen eraan!. *Bestuurskundige Berichten*, 21(4), 13. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/3211535>

Version: Not Applicable (or Unknown)

License: [Creative Commons CC BY-NC-ND 4.0 license](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/3211535>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

De scheidsrechter als 'street-level bureaucrat'

Afgelopen zomer ontstond weer de nodige commotie omtrent het optreden van de scheidsrechters op het WK voetbal. Ze interpreteerden de regels verkeerd, ze waren te 'kinderachtig' wat betreft het toepassen van de regels, oftewel: ze brachten schade toe aan de mooie sport voetbal.

Ik heb me uiteraard ook groen en geel geërgerd aan onze Russische vriend Ivanov. Ik heb ook wedstrijden gezien waar de scheidsrechters inconsequent optraden, maar ik heb me daarbij heel het toernooi afgevraagd of de scheidsrechters wel schuldig waren aan deze feiten of dat er sprake is van een andere schuldige. Om deze vraag te kunnen beantwoorden wil ik een vergelijking gaan maken tussen een ambtenaar en scheidsrechter aan de hand van het Friedrich-Finer-debat.

Het Friedrich-Finer-debat draaide simpel gezegd om de discretionaire ruimte van de ambtenaar. Het betoog van Carl J. Friedrich (1940) stond bekend als de *soft core*-variant. Hij was van mening dat ambtenaren voor een effectieve uitvoering van hun rol een bepaalde discretionaire ruimte nodig hadden. Het was immers belangrijk dat de ambtenaren hun werk konden doen in plaats van het moeten nalaten. Het betoog van Herman Finer (1940) stond bekend als de *hard core*-variant. Hij was van mening dat de discretionaire ruimte voor een ambtenaar zo klein mogelijk moest zijn om op die manier het aantal fouten te kunnen beperken. De uitvoering van de functie moest strak gereguleerd worden zodat een ambtenaar precies wist hoe te handelen in elk mogelijke situatie.

Nu is het natuurlijk de vraag hoe deze twee standpunten terugkomen in de voetbalwereld. Aan de top van

de voetbalwereld staat de zogenaamde FIFA. De FIFA stelt de regels op waar de scheidsrechters zich het gehele toernooi aan moeten houden. Op die manier wordt hen een discretionaire ruimte compleet ontnomen. Ze krijgen bij aankomst een boek met vooral extra regels (dit om de commerciële waarde van het eindtoernooi te verhogen) die ze zich eigen moeten maken en waarop ze ook afgerekend worden. Wanneer de scheidsrechters naar de mening van de observanten de regels niet juist toepassen, worden ze naar huis gestuurd.

Aan de andere zijde zijn er de fans en vooral de commercie. Vooral de commercie kan veel invloed uitoefenen op de FIFA. De commerciële waarde van een eindtoernooi is afhankelijk van de aantrekkelijkheid van het voetbal. Wanneer een wedstrijd gespeeld kan worden met zo min mogelijk

interventie van de scheidsrechter die daarbij de spelers enige ruimte geeft tot het maken van overtredingen, vergroot dit het kijkgenot en dus de commerciële aantrekkelijkheid.

De scheidsrechter moet dus eigenlijk ook nog eens zorgen dat hij zichzelf compleet wegcijfert. De FIFA is dus erop gebrand om het aantal interventies zo klein mogelijk te houden. De scheidsrechter krijgt daarvoor opeens weer een redelijke discretionaire ruimte daar hij opeens zich niet aan de regels hoeft te houden wanneer dit ten goede komt van de aantrekkelijkheid van de wedstrijd.

Wanneer wij deze twee bevindingen vergelijken met het Friedrich-Finer-debat, zijn er toch wel enige overeenkomsten zichtbaar. Enerzijds is de FIFA een aanhanger van de *hard core*-variant. De voetbalorganisatie maakt vrij snel duidelijk wat de regels zijn waar de scheidsrechter zich aan dient te houden en de scheidsrechter wordt er ook op afgerekend wanneer hij de regels niet op de juiste manier toepast. De discretionaire ruimte voor de

scheidsrechter is hierdoor praktisch nihil.

Anderzijds krijgt de scheidsrechter ook de ruimte om niet in te grijpen wanneer dit de aantrekkelijkheid van het spel vergroot. De scheidsrechter moet zelf interpreteren wanneer een overtreding niet ernstig genoeg is om te fluiten. Daarbij moet hij zelf ook nog interpreteren of er een bepaald voordeel uit te halen is voor de aanvallende partij om op die manier

de aantrekkelijkheid van het voetbal te vergroten. De aanvallende partij wordt hierdoor niet de kans ontnomen om een goal te maken en goals vergroten nu eenmaal de aantrekkelijkheid van een

pot voetbal. De tevredenheid is immers groter wanneer de wedstrijd is geëindigd in 5-4 dan wanneer de 'brilstand' zijn intrede doet, zoals de Belgische verslaggevers dat altijd zo prozaïsch omschrijven.

De scheidsrechter moet dus voortdurend kiezen tussen twee verschillende opvattingen en het uitoefenen van zijn functie wordt daardoor ernstig belemmerd. Het is te hopen dat de FIFA dit zelf ook nog eens zal concluderen en kiest voor één van de opvattingen en de scheidsrechters daarop afrekent. Dan kunnen we misschien de volgende keer wel weer met een gerust hart kijken naar een wedstrijd van het Nederlands Elftal met Ivanov als scheidsrechter.

"Ik heb uiteraard mijzelf ook groen en geel geërgerd aan onze Russische vriend Ivanov."

De verkiezingen komen eraan!

door Kamran Ullah

Prinsjesdag is achter de rug, de verkiezingen komen eraan. Komende weken zult u van alle kanten worden bestookt met flyers, debatten, en vele peilingen. Om u alvast warm te draaien voor dit mediacircus heeft de redactie van de BB Kamran Ullah, student bestuurskunde en kandidaat-Kamerlid voor de VVD, gevraagd om een voorspelling te doen.

Op 22 november hebben we weer eens vervroegde verkiezingen. We raken er inmiddels aan gewend dat we vaker dan eens in de vierjaar naar de stembus mogen, leve de democratie! Terwijl u deze BB leest, zijn de campagnes voor de stembusgang al begonnen: de koningin heeft vorige week hoogstpersoonlijk de plannen van het CDA en de VVD uiteengezet in de gerenoveerde Ridderzaal. En één dezer dagen gaan Wouter Bos en Jan Marijnissen los tijdens de Algemene Beschouwingen.

In de politiek, en dus ook bij de komende verkiezingen, gaat het steeds vaker om de persoon. Zo is sinds de opkomst van Pim Fortuyn charisma een dominerend onderdeel bij het kiezen van een volksvertegenwoordiger: "Mensen lijken op zoek te zijn naar iemand die ze aanspreekt vanwege de zinnelijke aantrekkingskracht die uitgaat van die persoon. De intellectuele leider, die dankzij zijn kennis je weet te boeien is momenteel uit de mode".¹ In plaats van een betoog over verkiezings-programma's zou hier een verhaal over de kandidatenlijsten waarschijnlijk gepaster zijn.

Zo zou ik als oud-voorzitter van de Nationale Jeugd Raad een verhaal kunnen houden over het aantal jongeren op lijsten van de politieke partijen. Van verjonging is in zekere zin sprake (zo zullen er veel dertigers de Kamer in komen), maar voor de echte jongere kan je beter kijken bij de afvallers op de groslijsten. Ik zou ook een verhaal kunnen houden over allochtonen op de lijsten. De afgelopen drie jaar hebben alle partijen een grote mond gehad over het actief betrekken van minderheidsgroepen bij onze samenleving, maar nu het gaat om het verdelen van het 'blauwe pluise' wordt toch vooral gezocht naar welgestelde oudere witte mannen.

Over bovenstaande onderwerpen schrijven zou veel te makkelijk zijn. Als wetenschappelijk student zou ik natuurlijk ook gewoon een vergelijkend onderzoek kunnen doen naar de inhoud van de verschillende verkiezingsprogramma's. Maar ook dat lijkt me te makkelijk en bovendien niet sexy genoeg. Alle partijen willen regeren. Daarom schuift men van extreem-links (SP) tot extreem-rechts (EénNL) naar het midden toe, ofschoon over kinderopvang, AOW en de sociale zekerheid er nog wel kleine verschillen te vinden zijn.

Het is wat gepaster om een gedurfde uitspraak te doen over de uitslag van de verkiezingen en de formatie die zal volgen. In de twee maanden tot aan de verkiezingen kan natuurlijk nog veel gebeuren. Wat te denken van Balkenende die nog

twee keer van een skateboard valt, Bos die na de AOW ook domme uitspraken doet over de AWBZ² en de studiefinanciering, Rutte die nog drie dissidenten van de kandidatenlijst moet schrappen, en Halsema die op het verkeerde moment naar de kapper gaat. Neemt niet weg dat ik toch een voorspelling zou willen doen. Mijn prognose is dat na een zinderende nek-aan-nekrace de PvdA zich na een

kleine vijf jaar weer de grootste partij van het land mag noemen, maar toch in de oppositie terecht zal komen.

Een nek-aan-nekrace zal ongetwijfeld tot gevolg hebben dat duizenden, misschien wel honderdduizenden Nederlandse burgers strategisch zullen stemmen. Dit zal zowel de SP, GroenLinks, als de ChristenUnie zetels kosten. Desondanks ben ik ervan overtuigd dat deze laatste partij een grote rol zal spelen bij de totstandkoming van een nieuw kabinet. Uiteraard zullen de PvdA en het CDA in eerste instantie proberen een coalitie te vormen, maar deze poging zal

helaas kansloos falen. En een linkse meerderheid ... die zal er buiten Nijmegen niet te vinden zijn.

Er zit dan dus niet anders op voor Wouter Bos om samen met PvdA-informateur Wim Kok de gang naar de koningin te maken om de opdracht terug te geven. Na enkele weken zal er onder de bezielende leiding van informateurs Donner, Dales en Schuurman³ een nieuw kabinet CDA-VVD-CU worden gepresenteerd. Bereid uzelf maar rustig voor op Balkenende IV met de nieuwe vice-premiers Rouvoet en Verdonk.

Kamran Ullah is vijfdejaars student Bestuurskunde en is kandidaat voor kieslijst voor de VVD voor de Tweede Kamerverkiezingen op 22 november. In 2005-2006 was hij voorzitter van de Nationale Jeugd Raad, en Commissaris Activiteiten in het B.I.L.-bestuur 2003-2004.

Noten

¹ Leiderschap, Kamran Ullah ea., Bestuurskundige Berichten mei 2006
² AWBZ is een volksverzekering voor ziektekostenrisico's waar je je niet individueel voor kunt verzekeren.

³ mr. Donner is CDA-minister, mr. Dales is VVD-burgemeester te Leeuwarden, prof. Schuurman is fractievoorzitter CU in de Eerste Kamer.

Partijen	Tweede Kamer 22/01/2003	Prognose Kamran Ullah
	Zetels	Zetels
CDA	44	42
PvdA	42	44
VVD	28	31
SP	9	13
LPF	8	0
GroenLinks	8	9
D66	6	1
ChristenUnie	3	5
SGP	2	2
Wilders/Partij vd Vrijheid	0	1
EénNL	0	1
Partij voor de Dieren	0	1
Andere Partijen	0	0